

ANALIZA IMPACTULUI DE REGLEMENTARE
la proiectul de hotărâre de Guvern cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului în
domeniul metrologiei legale

Titlul analizei impactului	Analiza de impact la proiectul de hotărâre de Guvern cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului în domeniul metrologiei legale
Data:	2023
Autoritatea administrației publice autor:	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Subdiviziunea:	Direcția infrastructura calității și supravegherea pieței
Persoana responsabilă și informația de contact:	Viorica Bejan, tel. (022) 250-642 email: viorica.bejan@mded.gov.md
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
<i>a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate</i>	
Analiza de impact și posibila intervenție se bazează pe analiza aplicării cadrului legal existent privind Lista oficială a mijloacelor de măsurare și a măsurărilor supuse controlului metrologic legal și privind modul de desemnare pentru verificarea metrologică a mijloacelor de măsurare și pentru efectuarea de măsurări în domenii de interes public. Actualmente sunt în vigoare Hotărârea Guvernului nr.1042/2016 cu privire la aprobarea Listei oficiale a mijloacelor de măsurare și a măsurărilor supuse controlului metrologic legal și Hotărârea Guvernului nr. 1118/2018 pentru aprobarea Regulamentului general de metrologie legală referitor la modul de desemnare pentru verificarea metrologică a mijloacelor de măsurare și pentru efectuarea măsurărilor în domenii de interes public. Urmare a analizei cadrului legal existent și modului de punere în aplicare a acestuia pot fi evidențiate următoarele probleme abordate prin proiectul propus: 1. efectuarea controlului metrologic legal prin aprobare de model pentru unele mijloace de măsurare, ceea ce impune costuri suplimentare pentru agenții economici; 2. exigența procedurilor de aprobare de model prin eliberarea certificatului de aprobare de model și a certificatului de recunoaștere a aprobării de model. În scopul dezvoltării și implementării proceselor de digitalizare pentru a nu admite investiții exagerate este necesar reducerea tipurilor de certificate eliberate; 3. lipsa de transparență și existența riscului de neconformități la eliberarea buletinelor de verificare metrologică pentru mijloacele de măsurare, în cazul lipsei în Republica Moldova a capacităților tehnice de efectuarea a verificărilor metrologice; 4. nivelul scăzut de previzibilitate la efectuarea măsurărilor oficiale și verificărilor metrologice în domeniile de interes public; 5. inexistența prevederilor legale privind reperfectarea certificatului de desemnare, conform Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.	
<i>b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate.</i>	
1. Aprobarea de model a mijloacelor de măsurare este una din modalitățile de exercitare a controlului metrologic legal și se acordă în urma susținerii cu succes a încercărilor metrologice în scopul aprobării de model. Aprobarea de model se acordă mijloacelor de măsurare utilizate în domeniile de interes public, produse sau importate în Republica Moldova, care anterior nu au fost în exploatare și nu dețin aprobarea de model. Aprobarea de model este efectuată în exclusivitate de către Institutul Național de Metrologie (INM) - instituție publică subordonată autorității centrale de metrologie, care își desfășoară activitatea conform regulamentului aprobat de Guvern și care este desemnată prin lege pentru efectuarea procedurilor menționate.	

INM, în baza rezultatelor pozitive ale încercărilor metrologice efectuate, acordă aprobarea de model pentru mijloace de măsurare și le înregistrează în "Registrul de stat al mijloacelor de măsurare". În scopul obținerii aprobării de model pentru mijloacele de măsurare fabricate în Republica Moldova sau importate, solicitantul (producătorul, reprezentantul autorizat al acestuia sau importatorul) trebuie să dețină și să prezinte următoarele documente: declarația producătorului privind corespunderea mijloacelor de măsurare cu prevederile documentelor normative; memoriul tehnic.

În același timp, o altă modalitate de exercitare a controlului metrologic legal este verificarea metrologică, executată conform documentelor normative aplicabile din domeniul metrologiei legale, care are ca rezultat emiterea unui buletin de verificare metrologică și/sau aplicarea marcajelor de verificare metrologică. Verificarea metrologică a mijloacelor de măsurare utilizate în domeniul de interes public se efectuează de către laboratoare de verificări metrologice desemnate în Sistemul național de metrologie sau de către INM în situații speciale, în cazul în care doar acesta este dotat tehnic pentru efectuarea verificărilor metrologice respective.

Urmare a analizei Registrului de stat al mijloacelor de măsurare, publicat pe pagina web oficială a INM <https://inm.md/rom/registre-de-stat>, s-a constatat că acesta nu conține tipul de mijloace de măsurare - aparate pentru măsurarea masei hectolitrică a cerealelor. Deci, în perioada anilor 1993-2023 nu a fost efectuată nici o aprobare de model pentru aparatele pentru măsurarea masei hectolitrică a cerealelor. Situația se datorează faptului că, aparatele indicate nu au fost produse sau importate în Republica Moldova în perioada de după 1993, dar se află în exploatare în economia națională. Remarcând cele expuse, pentru a nu menține o reglementare inutilă, cerința de aprobare de model pentru aparatele pentru măsurarea masei hectolitrică a cerealelor urmează a fi exclusă din poziția 8.1.4 din Lista oficială a mijloacelor de măsurare și a măsurărilor supuse controlului metrologic legal, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1042/2016.

2. Recunoașterea aprobărilor de model se efectuează în baza acordurilor încheiate cu autoritățile de metrologie din alte state. Conform art. 19 din Legea metrologiei nr. 19/2016 aprobarea de model pentru mijloacele de măsurare fabricate și comercializate în mod legal într-un stat cu care Republica Moldova a încheiat un acord de recunoaștere nu necesită a fi repetate dacă mijloacele de măsurare dețin aprobarea de model din statul respectiv și cerințele în baza cărora acestea au fost acordate sunt conforme cu cerințele tehnice prevăzute în documentul normativ aplicabil. Eliberarea certificatului de recunoaștere a aprobării de model se bazează pe procedura aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1042/2016. Certificatele de recunoaștere a aprobării de model sunt documente eliberate pentru un mijloc de măsurare (cu excepția celor care fac subiectul Legii nr.235/2011 privind activitățile de acreditare și evaluare a conformității) fabricate într-un stat cu care Republica Moldova a încheiat un acord de recunoaștere și importate în Republica Moldova. Urmare a deciziei referitoare la recunoașterea încercărilor metrologice în scopul aprobării de model, INM eliberează certificatul de recunoaștere a aprobării de model care este însoțit de descrierea de model a mijlocului de măsurare – parte integrantă a certificatului. Astfel, în fond, pentru o activitate se emit două certificate, care confirmă că un tip de mijloc de măsurare întrunește cerințele stipulate în documentele normative aplicabile din domeniul metrologiei legale și că aprobarea de model a fost acordată.

Având ca prioritate promovarea digitalizării plenare a proceselor administrative din cadrul instituțiilor publice și dezvoltarea economiei digitale, pentru a nu încălca procesele cu formulare de documente se impune eliminarea certificatului de recunoaștere a aprobării de model.

În suportul celor expuse, pe perioada anilor 2019- 2022 de către INM nu au fost eliberate certificate de recunoaștere a aprobării de model. Totodată noțiunea de "Certificat de recunoaștere a aprobării de model" nu se regăsește în Legea metrologiei nr.19/2016. În temeiul celor expuse eventuale prejudicii ce pot apărea prin eliminarea certificatului de recunoaștere a aprobării de model sau povară administrativă inutilă nu au fost identificate.

3. Mijloacele de măsurare utilizate în domeniile de interes public se supun verificării metrologice inițiale, iar în procesul de exploatare și/sau după reparare – verificării metrologice periodice, respectiv verificării metrologice după reparare, în intervalele admise de Lista oficială a mijloacelor de măsurare și a măsurărilor supuse controlului metrologic legal. Așa dar, verificarea metrologică este una din modalitățile de control metrologic legal, executat conform documentelor normative aplicabile din domeniul metrologiei legale, care are ca rezultat emiterea unui buletin de verificare metrologică și/sau aplicarea marcajelor de verificare metrologică.

Verificarea metrologică a mijloacelor de măsurare utilizate în domeniul de interes public se efectuează de către laboratoare de verificări metrologice desemnate în Sistemul național de metrologie sau de către INM în situații speciale, în cazul în care doar acesta este dotat tehnic pentru efectuarea verificărilor metrologice respective. În acest sens, dotarea tehnică a laboratoarelor cu etaloane, instalații și mijloacelor de măsurare, trasabile la etaloanele naționale ale Republicii Moldova sau la etaloanele naționale ale altor țări, este o cerință atât a standardului de referință SM SR EN ISO/IEC 17020 cât și a cadrului legal aferent metrologiei.

Astfel, laboratoarele trebuie să dețină facilități și echipamente disponibile, adecvate și potrivite pentru a permite ca toate activitățile asociate cu activitățile de verificare metrologică să fie efectuate într-o manieră competentă și sigură.

Totuși, există cazuri, când în economia națională sunt utilizate mijloace de măsurare supuse controlului metrologic legal pentru care nu există în țară dotare tehnică pentru efectuarea verificării metrologice. La categoria respectivă se regăsesc contoarele de apă cu diametrul nominal DN mai mare de 200 și contoarele de gaz cu debitul maxim $Q_{\max}$ mai mare de 2500 m³/h. Categoria de mijloace de măsurare menționate au fost puse la dispoziție pe piață și puse în funcțiune în perioada anilor 2016-2017. În calitate de operator licențiat al sistemului de transport al gazelor naturale, „Vestmoldtransgaz”, care este proprietar al 120 km de conducte magistrale, precum și instalații, echipamente și dotări aferente acestora, utilizate la presiunea de 55 bar, a montat la stațiile de măsurare 30 contoare de gaze cu debitul maxim $Q_{\max}$ mai mare de 2500 m³/h. Aceste stații de măsurare asigură preluarea/predarea gazelor naturale importate/exportate din/în România, prin interconexiunea existentă și transportul acestora în vederea livrării către participanții de pe piața gazelor naturale.

Astfel, distribuitorii de gaze naturale sau apă, au intrat în imposibilitatea respectării cerințelor legislației în vigoare vis-a-vis de asigurarea corectitudinii și exactității măsurării în procesul acordării serviciului de aprovizionare cu gaz și apă. Urmare, întru asigurarea respectării cerințelor Legii metrologiei nr.19/2016, care expres stabilește că în tranzacții comerciale - domeniu de interes public, pot fi utilizate numai mijloacele de măsurare care sunt supuse controlului metrologic legal, prin Hotărârea Guvernului nr. 1095/2017 cu privire la modificarea și completarea Listei oficiale a mijloacelor de măsurare și a măsurărilor supuse controlului metrologic legal a fost inclusă prevederea „*Contoarele de gaz (poziția 5.1.2.1) cu debitul maxim mai mare de 2500 m³/h, respectiv, contoarele de apă rece și caldă (poziția 5.1.3.1) cu diametrul mai mare de DN 200, utilizate în domenii de interes public, se evaluează de către Institutul Național de Metrologie în baza unui certificat de etalonare/buletin de verificare emis de un institut național de metrologie sau de un laborator desemnat/acreditat de alt stat, din care să rezulte conformitatea mijloacelor de măsurare respective cu cerințele privind încadrarea erorilor de măsurare între limitele erorilor maxime tolerate prevăzute de documentele normative internaționale, regionale sau europene adoptate ca documente normative naționale în domeniul metrologiei aplicabile. În baza raportului de evaluare, soldat cu rezultate pozitive, Institutul Național de Metrologie emite buletinul de verificare metrologică.*”

Cu toate că prevederea respectivă a soluționat problema pentru distribuitorii de gaze naturale sau apă, aceasta nu a asigurat transparența la eliberarea buletinelor de verificare metrologică pentru mijloacele de măsurare respective de către INM.

De menționat, că Lista oficială a mijloacelor de măsurare și a măsurărilor supuse controlului metrologic legal stabilește, în conformitate cu prevederile Legii metrologiei nr.19/2016:

1) categoriile și sortimentele mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal (indicate în coloanele 1-4 din tabel);

2) modalitățile de control metrologic aplicabile fiecărui sortiment de mijloace de măsurare, intervalul maxim admis între două verificări metrologice succesive (indicate în coloanele 5-6 din tabel);

3) categoriile de măsurări efectuate în domeniile de interes public specificate la art.11 alin.(1) din legea menționată.

Rezumând cele expuse, se constată că, prevederea din Lista Oficială referitoare la contoarele de gaz cu debitul maxim mai mare de 2500 m³/h, respectiv, contoarele de apă cu diametrul nominal mai mare de DN 200 nu conține specificații privind intervalul maxim admis între două verificări metrologice succesive, ceea ce generează riscuri și neconformități la eliberarea buletinelor de verificare metrologică.

Urmare a solicitării „Vestmoldtransgaz” privind determinarea intervalul maxim admis între două verificări metrologice succesive pentru la contoarele de gaz cu debitul maxim mai mare de 2500 m³/h, INM a efectuat cercetarea fiabilității contoarelor de gaz cu turbină și contoarelor de gaz ultrasonice instalate la compania respectivă. Obiectivele cercetării au fost:

- identificarea evoluției caracteristicilor metrologice ale contoarelor de gaz cu turbină și contoarelor de gaz ultrasonice, cu debitul maxim mai mare de 2500 m³/h după mai mulți ani de exploatare;
- elaborarea recomandărilor privind perioada de verificare a contoarelor menționate.

În consecință, în baza cercetărilor efectuate, INM a înaintat propunerea ca intervalul maxim între două verificări metrologice să fie de 60 luni.

Totodată, pentru contoarele de apă rece și caldă au fost consolidate capacitățile tehnice în scopul efectuării verificărilor metrologice prin achiziționarea și punerea în funcțiune a instalațiilor etalon care permit efectuarea măsurărilor pentru contoarele de apă cu diametrul nominal DN 250.

În acest sens, se propune următoarea redacție *„Contoarele de gaz (poziția 5.1.1.1) cu debitul maxim mai mare de 2500 m³/h, respectiv, contoarele de apă rece și caldă (poziția 5.1.2.1) cu diametrul mai mare de DN 250, utilizate în domenii de interes public, în cazul lipsei în Republica Moldova a capacităților de efectuare a verificărilor metrologice, se evaluează de către Institutul Național de Metrologie în baza unui certificat de etalonare/buletin de verificare emis de un institut național de metrologie sau de un laborator desemnat/acreditat de alt stat, din care să rezulte conformitatea mijloacelor de măsurare respective cu cerințele privind încadrarea erorilor de măsurare între limitele erorilor maxime tolerate prevăzute de documentele normative internaționale, regionale sau europene adoptate ca documente normative naționale în domeniul metrologiei aplicabile.*

În baza raportului de evaluare, soldat cu rezultate pozitive, Institutul Național de Metrologie emite buletinul de verificare metrologică, cu valabilitatea indicată în certificatul de etalonare/buletin de verificare emis de un institut național de metrologie sau de un laborator desemnat/acreditat de alt stat, dar nu mai mică de 60 luni.

4. Problema privind nivelul scăzut de previzibilitate la efectuarea măsurărilor oficiale și verificărilor metrologice în domeniile de interes public conține mai multe aspecte. În acest sens au fost identificate un șir de lacune în actele normative aferente domeniului metrologiei.

- a) Similar standardului de referință SM SR EN ISO/IEC 17020, Lista oficială a mijloacelor de măsurare și a măsurărilor supuse controlului metrologic legal stabilește cerințe pentru etaloanele/instalațiile etalon utilizate la verificarea metrologică a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal. Astfel, toate etaloanele/instalațiile trebuie etalonate înainte de punerea în funcție și ulterior etalonate la intervale de timp prestabilite. Ca urmare pct. 13 din Lista Oficială stabilește expres intervalele de timp între două etalonări succesive pentru etaloanele/instalațiile etalon utilizate la verificarea metrologică a mijloacelor de măsurare. Însă, prevederea legală omite cerința respectivă către etaloanele utilizate la efectuare măsurărilor oficiale. Ca urmare, se atestă o necorelare între cerințele standardului de referință și cerințele actului normativ. Pentru înlăturarea acestei ambiguități se propune

de completat pct. 13 din Lista Oficială cu cerința menționată și pentru efectuare măsurărilor oficiale.

- b) Un alt aspect este dublarea denumirii mijloacelor de măsurare la diferite poziții din Lista Oficială. În acest sens, la poziția 7.1 și poziția 7.4 sunt indicate „Rigle gradate”. Pentru omiterea acestei neconformități se propune excluderea denumirii „Rigle gradate” de la poziția 7.4, iar poziția 7.1 de concretizat domeniul de utilizare a riglelor gradate.
- c) Persoanele juridice care efectuează verificări metrologice ale mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal prin verificare metrologică conform prevederilor Legii metrologiei nr.19/2016 sau care efectuează măsurări în domeniile de interes public, înainte de a desfășura aceste activități, sunt obligate să obțină desemnarea de la autoritatea centrală de metrologie, conform Hotărârii Guvernului nr.1118/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului general de metrologie legală privind modul de desemnare pentru verificarea metrologică a mijloacelor de măsurare și pentru efectuarea de măsurări în domenii de interes public. Pentru efectuarea verificării metrologice a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal și/sau pentru efectuarea măsurărilor din domeniile de interes public persoana juridică trebuie să îndeplinească cerințele stabilite în Hotărârea Guvernului nr.1118/2018. Una din cerințe este *„să respecte normele de metrologie legală și, respectiv, procedurile de măsurare legale”*. Prevederea respectivă este înțeleasă diferit de către persoanele juridice. Unele respectă integral exigențele normelor de metrologie legală (NML), altele pretind să respecte numai anumite puncte din NML.

Ținând cont că NML stabilesc cerințele tehnice, metrologice și/sau procedurile de verificare metrologică pentru anumite categorii de mijloace de măsurare supuse controlului metrologic legal, este imperios respectarea integrală a acestora. Din altă perspectivă, legislația privind metrologia, în special Legea metrologiei nr.19/2016, stabilește bazele metrologiei legale în scopul asigurării uniformității și exactității măsurărilor, al protecției persoanelor fizice și juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, împotriva efectelor nocive ale măsurărilor incorecte sau false. În așa mod, neexecutând cerințele NML integral în primul rând sunt afectați consumatorii, prin faptul neștiinței dacă mijlocul de măsurare respectă toate cerințele tehnice și metrologice indicate de producător.

Întru excluderea unor astfel de neconformități se propune completarea alin.2) pct.12 din Hotărârea Guvernului nr.1118/2018 cu cuvântul – *integral*.

- d) Cerințele, față de organisme acreditate de evaluare a conformității care solicită dreptul de a activa în domeniile reglementate, conform art.4 din Legea nr. 420/2006 privind activitatea de reglementare tehnică, se stabilesc de către autoritatea de reglementare în reglementări tehnice, care se aprobă prin legi sau acte normative ale Guvernului.

În temeiul Legii nr.235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității unul din obiectivele și principiile activității organismului național de acreditare și a organismelor de evaluare a conformității este conferirea încrederii autorităților și consumatorilor în competența, imparțialitatea și integritatea organismelor de evaluare a conformității. Încredea respectivă se prezumă urmare evaluării efectuate de Centrul Național de Acreditare la cerințele standardului de referință și cerințele reglementării tehnice, cu desemnarea ulterioară de către autoritatea centrală de metrologie.

Respectând cadrul normativ enunțat supra, Hotărârea Guvernului nr.1118/2018 stabilește la pct.12 cerințe necesare de a fi îndeplinite de către persoanele juridice care solicită să fie desemnate pentru efectuarea verificării metrologice a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal și/sau pentru efectuarea măsurărilor din domeniile de interes public. Dar, hotărârea nu explică, că îndeplinirea cerințelor respective se demonstrează prin acreditare.

Astfel, pentru a respecta cadrul normativ enunțat supra, hotărârea urmează a fi completată cu un punct nou, în următoarea redacție: *„Persoanele juridice, care solicită să fie desemnate pentru efectuarea verificărilor metrologice/ măsurărilor oficiale, își demonstrează conformitatea la criteriile prevăzute la punctele 11-13 și în standardul de*

referință SM SR EN ISO/CEI 17020, prin acreditare în condițiile Legii nr.235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității.”

Subsidiar, pentru a nu admite tergiversarea procesului de desemnare repetată se propune, la expirarea certificatului de desemnare persoana juridică va depune cererea de desemnare repetată cu anexarea deciziei Centrului Național de Acreditare, atunci când certificatul de acreditare va fi emis mai târziu.

În procesul de implementare a Hotărârii Guvernului nr.1118/2018 s-a identificat dublarea prevederilor pct.32 și pct.33. În acest sens este necesar excluderea prevederii generale, enunțate la pct.32.

5. Hotărârea Guvernului nr.1118/2018 stabilește modul de desemnare în domeniul metrologiei legale, inclusiv restrângerea domeniului de desemnare, suspendarea, reluarea valabilității sau retragerea certificatului de desemnare.

Desemnarea este decizia cu relevanță legală, bazată pe un raport de evaluare, care confirmă competența solicitantului pentru a desfășura activități de metrologie legală (verificarea metrologică a mijloacelor de măsurare și efectuarea de măsurări în domenii de interes public), precum și corespunderea acestuia criteriilor stipulate în documentele normative aplicabile din domeniul metrologiei legale și care are ca rezultat emiterea Certificatului de desemnare.

În temeiul Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, certificatul de desemnare se clasifică ca act permisiv care se încadrează în categoria autorizațiilor. Concomitent, legea prenotată prevede procedura de reperfectare a actului permisiv, care este alta decât restrângerea domeniului de desemnare, suspendarea, reluarea valabilității sau retragerea certificatului de desemnare. Cu toate acestea Hotărârea Guvernului nr.1118/2018 nu prevede procedura de reperfectare a actului permisiv. Întru alinierea hotărârii menționate la Legea nr.160/2011 este necesară completarea pct.30 din hotărâre cu textul *„În cazul reperfectării certificatului de desemnare persoana juridică prezintă cererea conform prevederilor punctelor 14-15. Reperfectarea domeniului de desemnare se efectuează conform prevederilor punctelor 16-18. Decizia privind reperfectarea domeniului de desemnare o ia Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării. În baza concluziilor pozitive ale raportului de expertiză, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării emite ordinul privind reperfectarea domeniului de desemnare și îi eliberează persoanei juridice certificatul de desemnare la care este atașată o anexă conform formularelor de la anexele nr.6 sau nr.7. Termenul de valabilitate a desemnării pentru domeniul reperfectat este identic cu termenul de valabilitate a certificatului de desemnare”*.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Apariția problemelor expuse sunt de următoarea geneză:

Problemele de implementare sunt în mare parte cauzate de un complex de factori care au la bază ajustarea nesimultană a cadrului normativ menționat.

Deși hotărârile de Guvern menționate, trebuiau să asigure un nivel ridicat de implementare a legislației aferente: Legea metrologiei nr.19/2016; Legea nr.235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității; Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător; Legea nr. 420/2006 privind activitatea de reglementare tehnică acestea și-au atins scopul, dar au omis unele prevederi legale, care pot fi clasificate ca tehnice.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Întru executarea Legii metrologiei nr.19/2016 au fost aprobate Hotărârea Guvernului nr.1042/2016 cu privire la aprobarea Listei oficiale a mijloacelor de măsurare și a măsurărilor supuse controlului metrologic legal și Hotărârea Guvernului nr. 1118/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului general de metrologie legală privind modul de desemnare pentru verificarea metrologică a mijloacelor de măsurare și pentru efectuarea de măsurări în domenii de interes public, care au intrat în vigoare în anul 2016 și 2018 respectiv.

Actele normative menționate au fost puse în aplicare de către autoritatea centrală de metrologie- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Centrul Național de Acreditare, persoanele juridice care activează în domeniul metrologiei.

Având în vedere imperfecțiunile elucidate, se creează premise pentru apariția unor neconformități în activitatea tuturor entităților din domeniul metrologiei. Ca urmare, nu este asigurată executarea ad-litteram a cadrului normativ în vigoare.

Concluzionând datele expuse supra, se constată, că în cazul neintervenției privind hotărârile de Guvern menționate, entitățile din domeniul metrologiei, precum și consumatorii finali ai serviciilor metrologice vor fi expuși în continuare unui risc ce ține de aplicarea cadrului legal secundar care conține unele lacune tehnice și ca urmare utilizarea mijloacelor de măsurare care au fost supuse controlului metrologic legal conform acestui cadru.

Astfel, se constată intervenția regulatorului pentru excluderea tuturor lacunelor legislative depistate în procesul de implementare a actelor normative. De menționat, că modificările preconizate sunt de ordin tehnic, care nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al actelor respective.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului.

Legea metrologiei nr.19/2016. Stabilește structura sistemului național de metrologie, unitățile de măsură permise spre utilizare în Republica Moldova, principiile de administrare în domeniul metrologiei, categoriile de documente normative din domeniul metrologiei legale, precum și cerințele față de mijloacele de măsurare și măsurările din domeniile de interes public. Legea descrie modul de efectuare a controlului metrologic legal al mijloacelor de măsurare și măsurărilor din domeniile de interes public, al produselor preambalate și al sticlelor utilizate ca recipiente de măsură, de asemenea stabilește obligațiile persoanelor fizice și juridice care activează în domeniul metrologiei legale.

Legea nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității. Stabilește cadrul legal pentru activitatea de acreditare a organismelor de evaluare a conformității, pentru punerea la dispoziție a produselor pe piață și pentru activitatea de evaluare a conformității. Totodată Legea prevede atribuțiile autorității cu funcții de reglementare în domeniul evaluării conformității produselor, obiectivele și principiile activității organismului național de acreditare și a organismelor de evaluare a conformității.

Legea nr.420/2006 privind activitatea de reglementare tehnică are drept scop consolidarea funcționării pieței interne prin eliminarea barierelor tehnice din calea comerțului și prin implementarea obligațiilor Republicii Moldova, inclusiv față de Organizația Mondială a Comerțului și Uniunea Europeană, precum și asigurarea condițiilor pentru introducerea pe piață a unor produse sigure, care să favorizeze o piață concurențială. Pentru atingerea scopurilor menționate, legea stabilește cerințele generale privind conținutul și modul de elaborare, aprobare și aplicare a reglementărilor tehnice, precum și atribuțiile autorităților de reglementare ce țin de asigurarea transparenței procesului de reglementare în vederea apărării intereselor publice pe piața internă.

Legea nr. 160/2011 privind activitatea de autorizare a activității de întreprinzător prevede instituirea unor prevederi unitare privind procedura de reglementare prin autorizare a activității de întreprinzător.

Urmare celor menționate, precum și în scopul implementării legislației naționale aferente domeniul metrologiei a fost elaborat proiectul de hotărâre de Guvern.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Obiectivele care se propun a fi atinse sunt: a) ridicarea nivelului de previzibilitate la efectuarea controlului metrologic legal prin aprobare de model și verificări metrologice a mijloacelor de măsurare. Efectul obținut fiind excluderea efectuării controlului metrologic legal prin aprobare de model pentru un sortiment concret de mijloace de măsurare, excluderea obligativității eliberării certificatului de recunoaștere a aprobării de model; b) scăderea riscului de neconformități la eliberarea de către instituția publică INM a buletinelor de verificare metrologică pentru mijloacele de măsurare pentru care lipsesc în Republica Moldova capacități tehnice de efectuarea a verificărilor metrologice; c) clarificarea aspectelor tehnice referitoare la modul de desemnare a persoanelor juridice pentru verificarea metrologică a mijloacelor de măsurare și pentru efectuarea măsurărilor în domenii de interes public, precum și excluderea riscului apariției ambiguităților la efectuarea verificării metrologice a mijloacelor de măsurare utilizate în domeniile de interes public; d) clarificarea regimului juridic privind reperfectarea actului permisiv – certificat de desemnare;
--

3. Identificarea opțiunilor
a) <i>Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție</i>
I - opțiunea „a nu face nimic”. Opțiunea respectivă prevede păstrarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1042/2016 și Hotărârii Guvernului nr.1118.2018. În linii generale situația din prezent și modul în care aceasta se va putea manifesta în viitor este expusă la compartimentul 1 (b).
b) <i>Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea ținesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate</i>
II - opțiunea „elaborarea și adoptarea proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului ” Proiectul vine cu un șir de măsuri, și anume: • Excluderea de reglementări inutile privind efectuarea controlului metrologic legal prin aprobări de model pentru unele mijloace de măsurare. Astfel, cerința de aprobare de model pentru aparatele pentru măsurarea masei hectolitrică a cerealelor urmează a fi exclusă din poziția 8.1.4 din Lista oficială a mijloacelor de măsurare și a măsurărilor supuse controlului metrologic legal, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1042/2016. • Promovarea digitalizării proceselor administrative din cadrul instituțiilor publice și dezvoltarea economiei digitale, eliminarea cerințelor pentru eliberarea certificatului de recunoaștere a aprobării de model. Ca urmare, se operează modificări la anexa nr.1 și anexa nr. 2 din Hotărârea Guvernului nr.1042/2016 prin excluderea eliberării certificatului de recunoaștere a aprobării de model. • Asigurarea transparenței la eliberarea de către INM a buletinelor de verificare metrologică pentru la contoarele de gaz cu debitul maxim mai mare de 2500 m³/h și contoarele de apă cu diametrul nominal mai mare de DN 250. În consecință, se operează modificări la pct. punctul 5.1.6 ¹⁾ din Lista oficială a mijloacelor de măsurare și a măsurărilor supuse controlului metrologic legal, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1042/2016 prin care se specifică că, valabilitatea buletinului de verificare metrologică eliberat de INM este echivalentă cu valabilitatea indicată în certificatul de etalonare/buletin de verificare emis de un institut național de metrologie sau de un laborator desemnat/acreditat de alt stat, dar nu mai mică de 60 luni. • Înlăturarea neconformităților, dublărilor, necorelărilor între cerințele actelor normative aferente domeniului metrologiei legale, inclusiv cerințele standardelor de referință. În rezultat se operează modificări de ajustare la Hotărârea Guvernului nr.1042/2016 și Hotărârea Guvernului nr.1118/2018. Noile prevederi vizează garantarea aplicării cadrului legal de către entitățile care activează în domeniul metrologiei legale cu excluderea generării unor situații confuze sau dubioase.

c) <i>Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare</i>
Urmare a examinării problemelor, riscuri relevante care pot cauza eșecul opțiunii recomandate nu au fost identificate. Respectiv, nu sunt identificate opțiuni alternative.
4. Analiza impacturilor opțiunilor
a) <i>Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate</i>
În cazul aplicării opțiunii „a nu face nimic” survin următoarele efecte negative: - entitățile care activează în domeniul metrologiei legale în continuare vor fi obligate să aplice actele normative, care conțin unele imperfecțiuni; - nu va fi garantată transparență și va persista existența riscului de neconformități la eliberarea buletinelor de verificare metrologică pentru contoarele de gaz cu debitul maxim mai mare de 2500 m³/h și contoarele de apă cu diametrul nominal mai mare de DN 200; - nu vor fi diminuate /excluse consecințele aplicării cadrului legal imperfect, ceea ce va prejudicia imaginea instituțiilor publice și entităților desemnate în societate; Reieșind din faptul, că legislația privind metrologia legală asigură protejarea persoanelor fizice și juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, împotriva efectelor nocive ale măsurărilor incorecte sau false, beneficii pentru situația actuală nu au fost identificate.
b ¹) <i>Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea</i>
După cum a fost enunțat în capitolul 1 problemele enunțate sunt de ordin tehnic, care nu afectează părțile participante în domeniul metrologiei legale. În consecință nu au fost identificate impacturi pentru opțiunea recomandată. Totodată nu sunt necesare careva costuri de conformare în comparație cu beneficiile și costurile situației actuale. Opțiunea recomandată de modificare a hotărârii de Guvern nr.1042/2016 și Hotărârii de Guvern 1118/2018 va înlătura cauzele identificate la capitolul 1, ca urmare va asigura o abordare mai clară și coerentă a cadrului legal fără a fi identificate careva riscuri, inclusiv potențiale prejudicii. Costurile Aprobarea proiectul de hotărâre de Guvern cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului nu presupune instituirea unor cheltuieli din partea statului. În linii generale costurile sunt legate în primul rând de elaborarea documentului propriu zis, însă aceste costuri sânt nesemnificative și se referă la: - cheltuielile ce țin de publicarea actului normativ în Monitorul Oficial; - costurile ce țin de elaborarea și procedura de aprobare a proiectului menționat. Aprobarea proiectului propus nu va avea impact negativ asupra activității de întreprinzător, deoarece nu va genera cheltuieli suplimentare din partea acestora. Beneficiile: Beneficiile scontate ale opțiunii recomandate sunt garantarea excluderii problemelor identificate la pct.1 lit.a). Propunerea actuală va contribui la oferirea unui cadru juridic mai structurat și mai clar. Totodată, entitățile care activează în domeniul metrologiei legale vor beneficia de proceduri previzibile și transparente.
b ²) <i>Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea</i>
-
c) <i>Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta</i>
Soluția propusă nu prezintă riscuri majore sau evidente de a eșua. Riscurile cele mai evidente se raportează la modul de punere în aplicare și implementare a prevederilor proiectului propus.
d) <i>Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are</i>

opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

-

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Urmare a analizării opțiunilor prezentate, se recomandă aprobarea proiectului de hotărâre de Guvern cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului. Varianta preliminară a proiectului se anexează. Se recomandă ca proiectul actului propus să între în vigoare peste o lună de la data publicării acestuia.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare

Pentru implementarea opțiunii recomandate nu sunt necesare schimbări instituționale.

- Conform art.15 alin (10) din Legea metrologiei nr. 19/2016 persoanele juridice desemnate pentru efectuarea controlului metrologic legal al mijloacelor de măsurare utilizate în domeniile de interes public specificate la art.11 alin.(1), prin verificare metrologică, trebuie să asigure transparența deciziilor luate în procesul verificării metrologice, prin crearea și gestionarea sistemelor de evidență a buletinelor de verificare metrologică eliberate, compatibile cu sistemul de evidență gestionat de Institutul Național de Metrologie;
- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării asigură implementarea principiului ghișeului unic la desemnarea entităților juridice la competență tehnică pentru verificarea metrologică a mijloacelor de măsurare utilizate în domeniile de interes public;
- Controlul respectării cerințelor documentelor normative din domeniul metrologiei de către persoanele juridice desemnate se efectuează prin intermediul Centrului Național de Acreditare, conform regulilor și procedurilor de acreditare, pe durata termenului valabilitate a certificatului de desemnare, în procesul evaluării titularului certificatului respectiv, realizată în condițiile Legii nr.235/2011 privind activitățile de acreditare și evaluare a conformității. Informația referitoare la rezultatele evaluărilor se prezintă Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării

Prevederile menționate sunt un instrument eficient pentru monitorizarea implementării prevederilor hotărârii de Guvern propuse spre aprobare.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

-

c) Identificați peste cît timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea.

-

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Principalele grupuri de interese:

1. Autoritățile publice și autoritățile cu funcții de control și instituțiile publice: Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; Ministerul Sănătății; Ministerul Mediului; Ministerul Energiei; Centrul Național de Acreditare MOLDAC, Institutul Național de Metrologie, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor;

2. Persoane juridice care desfășoară activitatea în domeniul metrologiei legale – verificări metrologice ale mijloacelor de măsurare, măsurări oficiale;

În temeiul art. 5 alin. (6) din Legea metrologiei nr.19/2016 proiectul hotărârii a fost supus examinării în cadrul ședinței Consiliului Național de Metrologie și a fost susținut de toți membrii consiliului.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

Consultarea a fost demarată prin publicarea, la 29.03.2023, pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, compartimentul ”Transparență decizională”, a anunțului cu privire la inițierea elaborării proiectului de hotărâre de Guvern cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/10256).

La data de 05.06.2023 pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, compartimentul ”Transparență decizională”, a fost publicat pentru consultare analiza impactului de reglementare.

Proiectul a fost examinat la ședința Consiliului Național de Metrologie din 15.11.2022.

c) *Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)*

Comentariile, obiecțiile și propunerile părților consultate au fost analizate și luate în considerație la îmbunătățirea proiectului actului normativ și analizei impactului de reglementare.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categorii de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alternativă 1	Opțiunea alternativă 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	0	0	0
povara administrativă	0	0	0
fluxurile comerciale și investiționale	0	0	0
competitivitatea afacerilor	+2	0	0
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	+1	0	0
concurența pe piață	+1	0	0
activitatea de inovare și cercetare	0	0	0
veniturile și cheltuielile publice	0	0	0
cadru instituțional al autorităților publice	0	0	0
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	+2	0	0
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	0	0	0
situația social-economică în anumite regiuni	0	0	0
situația macroeconomică	0	0	0
alte aspecte economice	0	0	0
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	0	0	0
nivelul de salarizare	0	0	0
condițiile și organizarea muncii	0	0	0
sănătatea și securitatea muncii	0	0	0
formarea profesională	0	0	0
inegalitatea și distribuția veniturilor	0	0	0
nivelul veniturilor populației	0	0	0
nivelul sărăciei	0	0	0
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0	0	0
diversitatea culturală și lingvistică	0	0	0
partidele politice și organizațiile civice	0	0	0
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0	0	0

modul sănătos de viață al populației	0	0	0
nivelul criminalității și securității publice	0	0	0
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0	0	0
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0	0	0
accesul și calitatea serviciilor medicale	0	0	0
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0	0	0
nivelul și calitatea educației populației	0	0	0
conservarea patrimoniului cultural	0	0	0
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0	0	0
accesul și participarea populației în activități sportive	0	0	0
discriminarea	0	0	0
alte aspecte sociale	0	0	0
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0	0	0
calitatea aerului	0	0	0
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0	0	0
biodiversitatea	0	0	0
flora	0	0	0
fauna	0	0	0
peisajele naturale	0	0	0
starea și resursele solului	0	0	0
producerea și reciclarea deșeurilor	0	0	0
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0	0	0
consumul și producția durabilă	0	0	0
intensitatea energetică	0	0	0
eficiența și performanța energetică	0	0	0
bunăstarea animalelor	0	0	0
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0	0	0
utilizarea terenurilor	0	0	0
alte aspecte de mediu	0	0	0
<i>Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.</i>			
Anexe			
Proiectul preliminar de act normativ			